

ת"פ 71214/01/18 - מדינת ישראל נגד מוחמד אבו רמוז

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 71214-01-18 מדינת ישראל נ' אבו רמוז

בפני
כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד אבו רמוז

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד שרית דרור
ב"כ הנאשם: עו"ד יהודה שושן
גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירת סיוע לגניבה ובשתי עבירות הסעת שוהים בלתי חוקיים.

2. ואלו המעשים בגינם הורשע הנאשם: כשלושה שבועות לפני יום 29.12.17, יצר שוהה בלתי חוקי שכינויו "אבו ראמי" קשר עם הנאשם וגייס אותו לצורך הסעת שוהים בלתי חוקיים בתוך שטח ישראל, ולאיסופם בשעה מאוחרת יותר, תמורת 2500 ₪. באותו מועד ולצורך נקיטת אמצעי זהירות וסיכול מעקב אחרי הנאשם והשוהים הבלתי חוקיים, מסר אבו ראמי לנאשם טלפון מבצעי שישמש לתיאומים בין הצדדים, והשניים תיאמו דרכי נסיעה ומילות קוד שיצינו מקומות איסוף בתוך שטחי מדינה ישראל. אבו ראמי אף הדריך את הנאשם שלא לנסוע בכבישים ראשיים, אלא בכבישים צדדים. ביום 29.12.17 אבו ראמי והשוהים הבלתי חוקיים נכנסו לישראל שלא כדין כשהם מצוידים בכפפות ובפנס. סמוך לשעה 17:00 באותו היום, הנאשם אסף אותם ברכבו סמוך לכיכר עין כרם והסיעם ליישוב מבשרת ציון כשהוא מודע לכך שהם מתכוונים לבצע עבירת גניבה. כשהגיעו למקום, השלושה התפרצו לדירת מגורים ביישוב וגנבו מתוכה רכוש רב. למחרת היום אסף אותם הנאשם מהמקום שאליו הסיעם, ואבו ראמי שילם לנאשם תמורת חלקו 2500 ₪, וכן שילם לו סכומים נוספים בעבור הסעות נוספות. בשל כך הורשע הנאשם בעבירות הסעה שלא כדין וסיוע לגניבה, אשר נקבע בהכרעת הדין, כי הוכחו במסגרת האישום הראשון.

3. ביום 18.1.18, סמוך לשעה 17:00 נכנסו השוהים הבלתי חוקיים לישראל בדרך שאינה ידועה. אבו ראמי יצר קשר עם הנאשם ובאמצעות מילות קוד, הנחה אותו להגיע למקום שבו נפגש עם השלושה באירוע נושא האישום הראשון. בהמשך הדריך אבו ראמי את הנאשם בטלפון כיצד להגיע למקום סמוך, ומשם אסף הנאשם את השוהים

הבלתי חוקיים והסיעם לפארק ארצות הברית, בסמוך למושב מחסיה, שם הם ירדו מהרכב. הנאשם המתין לשלושה בתחנת דלק סמוכה במשך כשעה וחצי, ולאחר תיאום טלפוני עם אבו ראמי, שב למקום שבו ירדו מהרכב ואסף אותם משם. בשל כך הורשע הנאשם בעבירת הסעה שלא כדין שיוחסה לו באישום השני.

4. הצדדים הציגו הסדר דיוני לפיו כתב האישום תוקן, הוסכם כי יוגשו ראיות מתיק החקירה ויושמעו טענות משפטיות ביחס למהות העבירות שמקימות העובדות והראיות שהועמדו להוכחתן. במסגרת הכרעת הדין זוכה הנאשם מעבירת סיוע להתפרצות שיוחסה לו באישום הראשון, והורשע, על פי הודאתו, בעבירות סיוע לגניבה ובשתי עבירות של הסעה שלא כדין.

5. תסקיר שירות מבחן מיום 25.10.18 מלמד כי הנאשם בן 26 נשוי וגר עם אשתו, שוהה בתנאי מעצר בית לילי ועובד בחנות לחומרי בנין. הנאשם בוגר 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות, ובוגר לימודי מזכירות רפואית. בסיום לימודיו, משלא מצא עבודה בתחום זה עבד כנהג משאית עד למעצרו. הנאשם נישא לפני כשנתיים, אשתו בת 23 ועובדת בתחום ההוראה. לאחר נישואיו נקלע למצוקה כלכלית, על רקע חובות רבים שהצטברו לו בשל הכנות לחתונתו, והדבר הגביר לחציו ומצוקתו האישית, ותיאר כי מעצרו הגביר את מצוקתו הרגשית בשל אי יכולתו לעבוד ולשלם את החובות.

לאחר שחרורו לחלופת מעצר שולב הנאשם בקבוצה טיפולית לעצורי בית בשירות המבחן, ושיתף פעולה באופן מלא. לנאשם אין עבר פלילי. לפני שירות המבחן הוא קיבל אחריות לעבירות שביצע, תיאר כי לא ידע שכן עלול להסתיים האירוע, הצטער על שהיה מעורב בו והבין כי בדיעבד יכול היה להימנע ממנו. שירות המבחן התרשם כי ברקע לביצוען של העבירות עמד רצונו להרוויח כסף לצורך כיסוי חובותיו. הנאשם ביקש למסור התנצלותו על ביצוע העבירות והביע חשש מהעונש הצפוי לו.

שירות המבחן התרשם כי ברקע לעבירות נתוניו האישיים של הנאשם והעובדה שגדל בתנאים חברתיים וסביבתיים בעייתיים, בהם נחשף למצבי סיכון שונים ולחברה שולית. עוד התרשם השירות כי במצבים מסוימים, בעיקר כאשר חווה מצוקה כלכלית, הנאשם עלול להגמיש את גבולותיו הפנימיים ולפעול בדרך פורצת גבולות. ההערכה היא כי התנהלותו הבעייתית והלא שקולה לעיתים משקפת התרופפות ביכולת להציב לעצמו גבולות בהשפעת סביבה חברתית בעייתית. מנגד העובדה שהנאשם גילה לאורך השנים יציבות במסגרות השונות וביטא שאיפות למימוש עצמי כפי שבא לידי ביטוי עד למעורבותו בעבירות הנוכחיות. שירות המבחן לא התרשם מקיומם של דפוסי חשיבה והתנהגות עברייניים מופנמים, אך התרשם כי בטיפול הקבוצתי בו השתתף גילה יכולת התבוננות ותובנה אפקטיביות באשר לנסיבות מעורבותו בעבירות. בנוסף, ישנה התרשמות כי למעצר, לתנאים המגבילים ולהליך המשפטי הייתה השפעה מרתיעה ומחדדת גבולות לנאשם. לפיכך הומלץ להימנע מלגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל ותחת זאת הומלץ לגזור עליו מאסר בעבודות שירות לצד צו מבחן למשך שנה.

6. תסקיר משלים מיום 22.11.18, שנערך לאחר פגישה נוספת עם הנאשם, תיאר כי הנאשם החל בעבודה חדשה בשגרירות היפנית. בפגישה הנוספת קיבל הנאשם אחריות מלאה על מעשיו, הביע חרטה כנה, גילה מודעות לבעייתיות שבהתנהגותו והביע צער על ההשלכות והתוצאות של מעשיו ועל המחיר שמשלם עליהן. הנאשם תיאר חשש רב מהעונש הצפוי לו לצד רצונו ושאיתו לניהול אורח חיים תקין ללא עבירות. צוין כי התחזקה ההתרשמות

לפיה להליכים המשפטיים שננקטו נגד הנאשם, לתנאים המגבילים, לפיקוח המעצרים ולהליך הטיפולי ישנה השפעה אפקטיבית על הנאשם. לנוכח האמור הומלץ לגזור על הנאשם שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב ולחילופין, מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות לתקופה קצרה. בנוסף הומלץ לגזור על הנאשם צו מבחן למשך שנה, שבמהלכה ימשיך טיפול.

7. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין שישה לשנים- עשר חודשי מאסר בפועל בגין האישום הראשון, ומתחם עונש הולם שבין ארבעה חודשי מאסר בעבודות שירות לשמונה חודשי מאסר בפועל בגין האישום השני. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם עשרה חודשי מאסר בפועל וכן מאסר מותנה, קנס משמעותי ופסילה מלהחזיק רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי. בטיעוניה הדגישה המאשימה את חומרתן של העבירות, את המניע הכלכלי שעמד ברקע לביצוען ואת הערכים המוגנים שנפגעו. לצד זאת, צוינו ההליך הטיפולי שעבר הנאשם והחרטה שהביע.

8. ב"כ הנאשם ביקש להתייחס אל כלל העבירות כאל אירוע אחד, ביקש לקבוע מתחם עונש הולם שבין שירות לתועלת הציבור לבין מאסר בעבודות שירות וביקש לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן ולגזור על הנאשם שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב לצד צו מבחן. ב"כ הנאשם הדגיש את נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והבריאותיות של הנאשם כפי שעולות מתוך התסקיר, ואת שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן, נטילת האחריות המלאה על מעשיו, השתלבותו בקבוצה טיפולית וחזרתו למוטב. עוד צוין עברו הנקי של הנאשם והעבודה שהחל לאחרונה לעבוד בעבודה חדשה. ב"כ הנאשם תמך עמדתו בפסיקה והציג מסמך רפואי ומסמך ממקום עבודתו של הנאשם.

9. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו, וטען כי פנה אל המעורבים האחרים בשל מצוקה כספית.

10. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי על הכנת חוות דעת הממונה על עבודות השירות. חוות הדעת מיום 13.1.19 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

מתחם העונש ההולם

11. הגם שהנאשם ביצע את העבירות במועדים שונים ובפער זמנים זו מזו, יש לראות בהן אירוע אחד, שבגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד, שכן העבירות בוצעו בתוך פרק זמן של פחות מחודש ימים, בשיתוף עם אותם אנשים והיו חלק מאותה תכנית עבריינית.

12. הערך המוגן בעבירת ההסעה שלא כדין לפי חוק הכניסה לישראל, הוא שמירה על ריבונות המדינה ועל זכותה לקבוע מי יהיו הבאים בשעריה, תוך מניעת כניסתם של מי שעלולים לסכן את ביטחון המדינה או את ביטחון תושביה. לפיכך, תכליתה של העבירה להגן גם על בטחון המדינה ובטחון הציבור.

13. מעשיו של הנאשם בוצעו בצורה מתוכננת ומתוחכמת, שוב ושוב, תוך שימוש באמצעי קשר ייעודיים ובמילות קוד ואמצעי זהירות נוספים שנועדו לסכל את אפשרות תפיסתו ותפיסת השוהים הבלתי חוקיים על ידי גורמי האכיפה.

14. חומרה מיוחדת במעשיו של הנאשם עולה מתוך העובדה שהנאשם קיבל סכומי כסף גבוהים מאוד תמורת ההסעות, עובדה שיש בה כדי ללמד על מידה גבוהה של מודעות הנאשם לכך שנסיעותיהם של השוהים הבלתי חוקיים לא נועדו למטרות כשרות, אף אם לא ידע בדיוק מהי תוכניתם. אציין, כי הגם שהנאשם הורשע בביצוע שתי עבירות הסעה שלא כדין, מתוך העובדות המוסכמות של כתב האישום המתוקן ניתן ללמוד כי הנאשם הסיע את השוהים הבלתי חוקיים הסעות נוספות תמורת שכר (ראו הסיפא לפסקה 9 באישום הראשון).

15. הסעות שוהים בלתי חוקיים שנכנסו לישראל בדרכים לא כשרות, היא מעשה מסוכן שעלול להוביל לפגיעה קשה בביטחון הציבור ובביטחון המדינה, ועלול אף לעלות בחיי אדם, והיו דברים מעולם. משכך, העובדה כי הנאשם הסיע את השוהים הבלתי חוקיים בתוך שטח ישראל אין בה נסיבה מקלה משמעותית, שכן הסעה זו הייתה עלולה להיות, חלילה, הסעה של מחבלים ממקום איסוף נשק או מטען חבלה אל מקום ביצוע פיגוע. בהקשר זה יוער כי על פי אחת מגרסאות הנאשם, הוא ידע ששלושת הנוסעים מתכננים לבצע דבר מה לא כשר, אך לא ידע את מהותו (ראו פסקה 9 להכרעת הדין).

למרבה המזל, במקרה דנן הנזקים שנגרמו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם נזקי רכוש בלבד. אף אם הנאשם סבר כי השוהים הבלתי חוקיים עומדים לבצע עבירות גניבה בלבד, יסוד נפשי שלא אפשר הרשעתו בעבירת סיוע להתפרצות, לא ניתן להתעלם מן הנזקים שנגרמו בסופו של יום כתוצאה ממעשיו.

16. הערך המוגן בעבירת הגניבה הוא קניינו של אדם. מתוך העובדות של כתב האישום המתוקן, ובכלל זה - סכום הכסף ששולם לנאשם עבור נסיעה אחת, ניתן להסיק כי הנאשם היה מודע לכך שבמהלך ביצוע העבירות על ידי השוהים הבלתי חוקיים, ייגנב רכוש בשווי רב, וכך גם אירע בפועל.

17. הסיוע של הנאשם למעשה הגניבה הוא מהותי, ובזכות מעשיו הצליחו האחרים להגיע למקום שבו ביצעו את העבירה.

18. בית המשפט העליון התייחס לא פעם לחומרתן הרבה של עבירות של העסקת, הלנת או הסעת שוהים בלתי חוקיים ולצורך ליתן משקל משמעותי לשיקולי הרתעת היחיד והרבים בענישת עבריינים לפי החוק הכניסה לישראל. בהתאם הענישה הנוהגת במקרים דומים כוללת, בדרך כלל, רכיב מהותי של מאסר בפועל או בעבודות שירות. ראו למשל רע"פ 5198/01 חטיב נ' מדינת ישראל (פ"ד נו(1) 769); רע"פ 3674/04 אבו סאלם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 12.2.06); רע"פ 1991/07 חמידה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 6.3.07); רע"פ 2742/13 עיסא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 28.4.13); רע"פ 7726/13 נסאסרה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 8.1.14); רע"פ 2210/11 באזין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 24.3.11).

ישנו פער מהותי ואיכותי בין מי שהסיע שוהים בלתי חוקיים בתוך שטח ישראל מתוך ידיעה כי אלה עומדים לבצע עבירה,

לבין מי שביצע הסעה כאמור, מבלי שהנוסעים ביצעו עבירה נוספת כלשהי, וממילא מבלי שהמסיע ידע על תכנית עבריינית. משכך, מרבית הפסיקה שאלה התייחס ב"כ הנאשם בטיעונו, אינה רלבנטית למקרה דנן.

19. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין שמונה לשמונה- עשר חודשי מאסר בפועל, ולצדו מאסר מותנה, קנס ופסילה בפועל ועל תנאי מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה.

העבירות שביצע הנאשם בוצעו מתוך מניע כספי, ומשכך, קיימת חשיבות להטלת עונש כספי, אשר ישמוט את הקרקע תחת הכדאיות הכלכלית שבביצוע העבירות (ראו למשל ע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 29.12.15 בפסקה 116 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן עמוד 693)). עם זאת, בקביעת מתחם הקנס ההולם אתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם. מתחם הקנס ההולם את מעשיו של הנאשם נע בין 10,000 ש"ח ל- 25,000 ₪.

העונש המתאים לנאשם

20. אשקול לזכות הנאשם את גילו הצעיר והעדרן של הרשעות קודמות. עוד אשקול את נסיבותיו המשפחתיות והאישיות של הנאשם והעובדה כי שהה במעצר של ממש מיום 18.1.18 ועד יום 6.2.18, כי לאחר מכן שהה במעצר בית מלא למשך כשלושה חודשים ובהמשך שהה בתנאים מגבילים שאפשרו יציאתו לעבודה.

21. עוד אשקול לזכות הנאשם את העובדה כי הודה בעבירות שבהן הורשע וקיבל אחריות על מעשיו. הליך בירור האשמה שהתקיים היה ענייני וממוקד, ובסופו אף התקבלה עמדתה של ההגנה.

22. בתסקיר המבחן תוארה חרטתו הכנה של הנאשם על מעורבותו בעבירות, הנובעת, לא רק מתוך הצער על המחיר האישי שמשלם עליהן, אלא גם מתוך הבנה של הפסול שבמעשים. הבנה זו היא תולדה של הליך טיפולי שבו החל הנאשם במסגרת פיקוח המעצרים של שירות המבחן, ועל פי התרשמות שירות המבחן, ישנה ציפייה סבירה כי המשך הטיפול יוביל לשיקומו של הנאשם. עובדה זו, כמו גם העדרם של דפוסים עברייניים אצל הנאשם וכן העובדה שההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע, מקימים תקווה שיש לה בסיס, לפיה ישנו סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם. לפיכך, ישנה הצדקה לחרוג בעניינו של הנאשם לקולא ממתחם העונש ההולם, ואולם על החרیגה לבטא גם את העובדה כי לנאשם נותרה כבדת דרך טיפולית בלתי מבוטלת.

23. על אף האמור, לא אוכל לקבל את המלצת שירות המבחן לגזור על הנאשם עונש של שירות לתועלת הציבור, אף אם בהיקף נרחב. שירות המבחן שוקל, על פי תפקידו וייעודו בעיקר את שיקולי שיקום הנאשם, בעוד שעל בית המשפט לשקול את מכלול שיקולי הענישה ובכלל זה שיקולי גמול והרתעת הרבים. עונש של שירות לתועלת הציבור בנסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן אינו הולם את המעשים, אין בו כדי להביא לביטוי שיקולי ענישה כלליים והוא עשוי לשדר מסר שגוי של קלות ראש ביחס למעשי עבירה דוגמת אלה שביצע הנאשם.

24. על העונש ההולם לנוכח שיקולי השיקום, לכלול רכיב מרכזי של מאסר בעבודות שירות למלוא התקופה, בצירוף קנס משמעותי, שיאזן את העובדה כי לא נגזר על הנאשם מאסר בפועל, כפי שיש לגזור, ככלל, במקרים דומים. אני ערה לכך שענישה הכוללת רכיבים אלה עשויה לפגוע ביכולתו של הנאשם להמשיך ולהתפרנס בעבודתו הנוכחית, ואולם עובדה זו אינה יכולה להוות שיקול מכריע.

25. הגם שהעבירות שביצע הנאשם מצדיקות, ככלל, רכיב עונשי של פסילה בפועל מלהחזיק רישיון נהיגה, לא אגזור על הנאשם עונש של פסילה בפועל, על מנת שלא לפגוע בשיקומו.

26. לנוכח האמור לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 18.3.19 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של הממונה על עבודות השירות.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג פשע לפי פרק יא' לחוק העונשין התשל"ז-1977 או עבירה לפי חוק הכניסה לישראל תשי"ב - 1952.

ג. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג עוון לפי פרק יא' לחוק העונשין התשל"ז-1977 למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק.

ד. קנס בסך 15,000 ש"ח או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים הראשון עד ליום 1.3.19 והבאים עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו תעמוד מלוא יתרת הקנס לפירעון מדי.

ה. שישה חודשי פסילה מלהחזיק או לקבל ברישיון נהיגה על תנאי למשך שנתיים מהיום שלא יעבור עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.

ו. צו מבחן למשך שנה מהיום.

27. הוסברו לנאשם חובותיו לשתף פעולה עם שירות המבחן והאפשרויות העומדות בפני בית המשפט אם לא יעשה כן.

28. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ט שבט תשע"ט, 04 פברואר 2019, בנוכחות הצדדים.